

Міністерство освіти і науки
Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Факультет фізичного виховання
Кафедра теорії та методики фізичного виховання

Робоча навчальна програма

навчальної дисципліни

Організація краснавчо-туристичної діяльності

для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою
підготовки бакалавра у напрямі 0101 Педагогічна освіта
Спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична
культура» 6010100

Полтава - 2008

Голуб Л. А. Організація краєзнавчо-туристичної діяльності: робоча навчальна програма. – Полтава, 2008. – с.

У робочій навчальній програмі розкрито організаційно-методичні аспекти кредитно-модульної технології навчання у вищій педагогічній школі.

Робоча навчальна програма призначена для студентів спеціальності «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура» вищих закладів освіти та викладачів вищої школи.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання, протокол № ____ від « ____ » _____ 2008 р.

Рекомендовано вченою радою Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка, протокол № ____ від « ____ » _____ 2008 р.

Кількість годин за навчальним планом

Форма навчання	Курс	Семестри	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)	Всього годин	Залік (семестр)
денна	II	IV	16	18	20	54	V
	III	V	14	20	20	54	

Структура навчальної дисципліни

Організація красназничо-туристичної діяльності

Підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів: 2</p> <p>Кількість модулів: 4</p>	<p>Шифр та назва напрямку: 0101 Педагогічна освіта</p> <p>Шифр та назва спеціальності : 6010100 «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр</p>	<p>Обов'язковий курс</p> <p>Рік підготовки: 2-3</p> <p>Семестри: IV-V</p> <p>Лекції – 30 годин</p> <p>Практичні заняття – 38 годин</p> <p>Самостійна робота – 40 годин</p> <p>Вид контролю - залік</p>

Вступ

Мета та завдання дисципліни

Мета дисципліни «Організація краєзнавчо-туристичної діяльності»:

- формування системи знань з організації краєзнавчо-туристичної діяльності;
- навчання практичним навичкам з туристичної техніки та спортивного орієнтування;
- формування вмінь з організації туристично-краєзнавчої роботи у школі;
- набуття знань з організації заходів безпеки у туристичних походах.

Завдання дисципліни «Організація краєзнавчо-туристичної діяльності».

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- **знати** теоретичний матеріал відповідно до програми, особливості організації походів різного типу, правила організації та проведення туристично-краєзнавчої роботи у школі, правила організації та проведення туристичних заходів;
- **знати** методiku навчання туристичній техніці, методiku проведення уроку у школі з розділу «Туризм»;
- **знати** основи гігієнічного та медичного забезпечення у туристичних походах;
- **вміти** провести заняття з техніки туризму;
- **вміти** розробити маршрут, укомплектувати групу, підготувати необхідне спорядження для туристичного походу;
- **вміти** орієнтуватися на місцевості;
- **вміти** застосовувати заходи щодо надання першої долікарської допомоги потерпілому;
- **вміти** організувати та провести туристично-краєзнавчі заходи.

Види навчальної діяльності студентів. Теоретичний матеріал надається студентам у ході навчальних лекцій (усний виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу).

Практичні заняття мають важливе навчально-пізнавальне значення, сприяють формуванню вмінь і навичок у спортивній і туристичній підготовці, які необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Самостійна робота виконується у позааудиторний час та є основним способом засвоєння навчального матеріалу студентів без участі викладача.

Форми контролю та критерії оцінювання знань. Відвідування лекційних та практичних занять оцінюється у балах (0,5 бали за кожне заняття). На кожному практичному занятті передбачається робота співбесіда (10-15 хв) у ході якої студенти можуть продемонструвати свої теоретичні знання за темою заняття і отримати від 1 до 3 балів та формування практичних навичок за опанування якими студент може отримати від 1 до 3 балів у залежності від правильності виконання вправи. Отже на кожному практичному занятті студент може отримати до 6,5 балів.

Самостійна робота студентів здійснюється у вигляді самостійного опрацювання визначеної теми, розробки документації, планів, сценаріїв, таблиць, підготовки дидактичного матеріалу. Кожен вид роботи у залежності від складності оцінюється від 2 до 7 балів.

Після вивчення кожного модулю, студенти повинні написати контрольну роботу, за яку можна набрати 15 балів.

Якщо студент не з'явився на контрольну роботу з поважної причини, він має право написати цю роботу за домовленістю з викладачем.

Максимальна оцінка за модуль – 60 балів.

За кредит студент під час навчальних занять може отримати максимальну кількість балів – 60 (середня оцінка двох модулів).

Окрім вище зазначених умов нарахування балів, студенти, які приймають участь у науково-практичних конференціях можуть отримати

додатково 10 балів. Протягом вивчення даної дисципліни у студентів є можливість написати реферат на одну із визначених тем та отримати 5 балів.

Залік у вигляді тестування дає можливість студентам набрати максимально 25 балів.

Після вивчення повного курсу дисципліни максимальна кількість балів, яку може набрати студент складає 100 балів.

Шкала оцінювання.

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90-100
BC	Добре	75-89
DE	Задовільно	60-74
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

Зміст дисципліни

Кредитний модуль	Загальний обсяг годин	Кількість аудиторних годин	Самостійна робота	Форми контролю
Модуль 1	26	16	10	Контрольна робота
Модуль 2	28	18	10	Контрольна робота
Модуль 3	26	18	10	Контрольна робота
Модуль 4	28	16	10	Контрольна робота
Всього	108	68	40	

МОДУЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Методичні основи організації та проведення туристичної роботи.

Введення в туризм. Туризм як соціальне явище, історія його розвитку. Основні завдання туризму. Нормативно-правова база та кадрове забезпечення краєзнавчо-туристичної діяльності. Масові види оздоровчого туризму.

Соціально-психологічні основи організації спортивно-оздоровчого туризму. Психологічні аспекти комплектування груп. Комплексна психологічна підготовка туристичної групи.. Конфлікти в групі та їх вирішення.

Основи топографії і орієнтування. Рельєф місцевості та його зображення на карті. Топографічні знаки. Орієнтування на місцевості.

Охорона здоров'я у туристичному поході. Самоконтроль під час туристичних походів. Перша медична допомога. Обовязки санінструктора у туристичному поході.

Орієнтовна структура залікового кредиту

№ №	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самог робота (год.)	
Змістовний модуль 1. Введення в туризм.					
1.	Туризм як соціальне явище. Основні завдання туризму.	1			
2.	Історія розвитку туризму на Україні			1	
3.	Нормативно-правова база та кадрове забезпечення краєзнавчо-туристичної діяльності. Масові види оздоровчого туризму.	1			
Змістовний модуль 2. Соціально-психологічні основи організації спортивно-оздоровчого туризму.					
1.	Психологічні аспекти комплектування груп. Комплексна психологічна підготовка туристичної групи.. Конфлікти в групі та їх вирішення.	2			
2.	Розробити таблицю топографічних знаків			2	
Змістовний модуль 3. Основи топографії і орієнтування.					
1.	Рельєф місцевості та його зображення на карті. Топографічні	2			

	знаки. Орієнтування на місцевості.				
2.	Основні елементи топографії		2	1	
3.	Орієнтування на місцевості		2	1	
4.	Розробити топографічне лото			2	
Змістовний модуль 4. Охорона здоров'я у туристичному поході.					
1.	Самоконтроль під час туристичних походів. Перша медична допомога. Обовязки санінструктора у туристичному поході.	2			
2.	В'язання основних туристичних вузлів		2	1	
3.	Надання першої медичної допомоги у туристичних походах		2	1	
4.	Контрольна робота			1	
	Разом	8	8	10	

Тематичний план лекцій

№	Тема	Кількість годин
1.	Введення в туризм.	2
2.	Соціально-психологічні основи організації спортивно-оздоровчого туризму.	2
3.	Основи топографії і орієнтування.	2
4.	Охорона здоров'я у туристичному поході.	2
	Разом	8

Тематичний план практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1.	В'язання основних туристичних вузлів	2
2.	Основні елементи топографії	2
3.	Орієнтування на місцевості	2
4.	Перша медична допомога у туристичних походах	2
5.	Контрольна робота	
	Разом	8

Тематичні завдання щодо самостійної роботи студентів та її контроль

№	Тема	Кількість (год.)	Вид контролю (бали)
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Розробити топографічне лото.	2	7
3.	Розробити таблицю топографічних знаків	2	5
4.	Самостійне опрацювання теми «Історія розвитку туризму на Україні» та виступ із доповіддю	1	5
5.	Підготовка до контрольної роботи	1	

	Разом	10	17
--	-------	----	----

Розподіл балів, присвоюваних студентам

№	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів
1.	Змістовний модуль 1.	5,5
2.	Змістовний модуль 2.	5,5
3.	Змістовний модуль 3.	20,5
4.	Змістовний модуль 4.	13,5
5.	Контрольна робота	15,0
	Разом	60,0

Модуль 2. Організаційні основи туристичної роботи

Організація та проведення туристичних походів. Комплектування туристичної групи. Організація харчування у поході. Підведення підсумків туристичної подорожі. Вибір району подорожі та розробка маршруту. Організація руху у поході Організація бівуачних робіт. Види спорядження.

Програмування навантаження в туризмі та контроль за його впливом на організм. Основні завдання, засоби та принципи фізичного виховання туристів. Розвиток фізичних якостей туриста. Особливості пересування у туристичному поході. Спуск та підйом по схилу (організація та проходження переправи).

Орієнтовна структура залікового кредиту

№ №	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самост робота (год.)	
Змістовний модуль 1. Організація та проведення туристичних походів.					
1.	Комплектування туристичної групи. Організація харчування у поході. Підведення підсумків туристичної подорожі.	2		1	
2.	Вибір району подорожі та розробка маршруту. Організація руху у поході	2	2		
3	Організація бівуачних робіт. Види спорядження.	2	4	2	
4.	Організація харчування у туристичному поході			2	

Змістовний модуль 2. Програмування навантаження в туризмі та контроль за його впливом на організм.					
1.	Основні завдання, засоби та принципи фізичного виховання туристів. Розвиток фізичних якостей туриста. Особливості пересування у туристичному поході.	2			
2.	Спуск та підйом по схилу (організація та проходження переправи).		4	2	
3.	Звіт про туристичний похід			2	
4.	Контрольна робота			1	
	Разом	8	10	10	

Тематичний план лекцій

№	Тема	Кількість годин
1.	Організація та проведення туристичних походів.	6
2.	Програмування навантаження в туризмі та контроль за його впливом на організм.	2
	Разом	8

Тематичний план практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1.	Організація бівуачних робіт.	4
2.	Спуск та підйом по схилу (організація та проходження переправи).	4
3.	Вибір району подорожі та розробка маршруту. Організація руху у поході	2
	Разом	8

Тематичні завдання щодо самостійної роботи студентів та її контроль

№	Тема	Кількість (год.)	вид контролю (бали)
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання та підготовка конспекту на тему: «Організація харчування у туристичному поході»	2	5,5
3.	Скласти письмовий звіт про туристичний похід	2	5
4.	Підготовка до контрольної роботи	2	
	Разом	10	10,5

Розподіл балів, присвоюваних студентам

№	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів

1.	Змістовний модуль 1.	26,5
2.	Змістовний модуль 2.	18,5
3.	Контрольна робота	15,0
	Разом	60,0

Модуль 3. Особливості проведення туристичних походів різного типу.

Класифікація видів туризму та їх специфічні відмінності.
Особливості організації лижних походів. Особливості організації гірських походів. Особливості організації велосипедних походів. Особливості організації водних походів. Особливості організації походів у печерах.

Екстримальні ситуації у туристичному поході та їх подолання.
Основні правила поведінки в екстримальних ситуаціях. Фактори небезпеки. Психологічний та медичний аспект екстримальних ситуацій.

Орієнтовна структура залікового кредиту

№ №	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самост робота (год.)	
Змістовний модуль 1. Класифікація видів туризму та їх специфічні відмінності.					
1.	Особливості організації лижних походів. Особливості організації гірських походів. Особливості організації велосипедних походів. Особливості організації водних походів. Особливості організації походів у печерах.	4		2	
2.	Подолання перешкод за допомогою «маятника» (наведення та проходження переправи).		2	1	
3.	Організація переправи по перилах (наведення та проходження переправи).		4	1	
4.	Правила безпеки туриста під час проходження походів різного типу			2	
Змістовний модуль 2. Екстримальні ситуації у туристичному поході та їх подолання.					
1.	Основні правила поведінки в екстримальних ситуаціях. Фактори небезпеки. Психологічний та медичний аспект екстримальних ситуацій.	4			
2.	Організація навісної переправи (наведення та проходження переправи).		4		
3.	Поведінка туриста в умовах автономного перебування			2	
4.	Контрольна робота			2	

	Разом	8	10	10	
--	-------	---	----	----	--

Тематичний план лекцій

№	Тема	Кількість годин
1.	Класифікація видів туризму та їх специфічні відмінності.	4
2.	Екстримальні ситуації у туристичному поході та їх подолання.	4
	Разом	8

Тематичний план практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1.	Подолання перешкод за допомогою «маятника» (наведення та проходження переправи).	2
2.	Організація переправи по перилах (наведення та проходження переправи).	4
3.	Організація навісної переправи (наведення та проходження переправи).	4
4.	Контрольна робота	
	Разом	10

Тематичні завдання щодо самостійної роботи студентів та її контроль

№	Тема	Кількість (год.)	вид контролю (бали)
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Опрацювання та конспектування теми: «Поведінка туриста в умовах автономного перебування»	2	5,5
3.	Скласти правила безпеки туриста під час проходження походів різного типу	2	5
4.	Підготовка до контрольної роботи	2	
	Разом	10	10,5

Розподіл балів, присвоюваних студентам

№	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів
1.	Змістовний модуль 1.	25,5
2.	Змістовний модуль 2.	19,5
3.	Контрольна робота	15,0
	Разом	60,0

Модуль 4. Організація та проведення масових туристичних заходів.

Туристично-краєзнавча робота у туризмі. Туристично-краєзнавча робота у школі. Екологічна робота у туристичному поході. Суспільно-корисна робота на маршруті. Природоохоронна робота.

Організація та проведення масових туристичних заходів. Класифікація туристичних заходів. Організація туристичних зльотів та змагань. Навчально-тренувальні комплекси.

Орієнтовна структура залікового кредиту.

№ №	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самост робота (год.)	
Змістовний модуль 1. Туристично-краєзнавча робота у туризмі.					
1.	Туристично-краєзнавча робота у школі. Екологічна робота у туристичному поході. Суспільно-корисна робота на маршруті.	2			
2.	Природоохоронні заходи у туристичних походах			2	
3.	Наведення туристичних переправ.		4	2	
Змістовний модуль 2. : Організація та проведення масових туристичних заходів					
1.	Класифікація туристичних заходів. Організація туристичних зльотів та змагань. Навчально-тренувальні комплекси.	4			
2.	Комплексне подолання смуги перешкод.		4	2	
3.	План роботи туристичного клубу			2	
4.	Контрольна робота		2	2	
	Разом	6	10	10	

Тематичний план лекцій

№	Тема	Кількість годин
1.	Туристично-краєзнавча робота у школі.	2
2.	Організація та проведення масових туристичних заходів	4
	Разом	6

Тематичний план практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1.	Наведення туристичних переправ.	4
2.	Комплексне подолання смуги перешкод.	4
3.	Контрольна робота	2
	Разом	10

Тематичні завдання щодо самостійної роботи студентів та її контроль

№	Тема	Кількість (год.)	вид контролю (бали)
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Опрацювання теми «Природоохоронні заходи у туристичних походах»	2	7
3.	Розробити план роботи туристичного клубу	2	10,5
	Підготовка до контрольної роботи	2	
	Разом	10	17,5

Розподіл балів, присвоюваних студентам

№	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів
1.	Змістовний модуль 1.	20,5
2.	Змістовний модуль 2.	24,5
5.	Контрольна робота	15,0
	Разом	60,0

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Суспільно-корисна робота у туристичних походах
2. Історія розвитку туризму на Полтавщині
3. Формування екологічної свідомості під час туристичних походів

Джерела навчально-методичної інформації

1. Алексеев А.А. Питание в туристском походе. — М., 1996.
2. Григорьев Б.Н. Водный туризм. — М., 1990.
3. Гуляев В. Новые информационные технологии в туризме. - М., 1998.
4. Закон України «Про туризм» // Урядовий кур'єр. – 1995. – 15.10.95.
5. Закон «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 5 лютого 1993 року.
6. Зорин М. В., Каверина Т. П. и др. Туризм как вид деятельности. – М.: Финансы и статистика, 2002.
7. Квартальнов В.А. Туризм: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2000.
8. Кодыш Э.Н. Соревнования туристов: Пешеходный туризм. – М.: ФиС, 1990. – 175 с.
9. Константинов Ю.С. Туристские соревнования учащихся. — М., 1995.
10. Коструб А.А. Медицинский справочник туриста. - М., 1990.
11. Куприна Л.Е. Организация работы школьников по созданию учебной экологической тропы. — М., 1990.
12. Куприна Л.Е. Азбука туриста-эколога. — М., 1991.
13. Курилова В.И. Туризм. – М.: просвещение, 1998
14. Методика врачебно-педагогического контроля в туризме. М., 1990.
15. Моргунов Б. П. Туризм. – М.: Просвещение, 1978.
16. Никишин Л.Ф., Коструб А.А. Туризм и здоровье. - К., 1991.

17. Останець О.О. Педагогіка туристсько-краєзнавчої роботи у школі. - М.: Педагогіка, 1995.
18. Правила проведення туристських походів, експедицій і екскурсій з учнівською і студентською молоддю України./ Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. - Вип. 2.- К., 1994.
19. Ротштейн Л.М. Школьный туристский лагерь. — М., 1993.
20. Рыжанский Г.Я. Биваки. — М., 1995.
21. Спутник туриста / Сост. К.И. Вахлис. - К., 1991.
22. Тыкул В.И. Спортивное ориентирование. Пособие для руководителей кружков и внешкольных учреждений. — М., 1990.
23. Шиббаев А.В. В горах. Программированные задания. — М., 1997.
24. Шиббаев А.В. Переправа. Программированные задания. — М., 1996.
25. Шиббаев А.В. Умеете ли вы ориентироваться в пространстве и времени? Умеете ли вы предсказывать погоду? Программированные задания. — М., 1996.
26. Штюмер Ю.Л. Общественно полезная работа самостоятельных туристов. — М., 1990.